

**ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง**

**Effectiveness of School Management of Students' Moral and Ethical Promotion in the Schools
under the Office of Arch Diocese Tharae Nongsaeng Sakonakorn**

รัตน์กร มะห์ตกุล*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร**

ดร.ชรินดา พิมพ์บุตร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง จำนวน 245 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ มีค่าอำนาจจำแนก รายข้อระหว่าง 0.45-0.89 และมีค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test และ F-test ชนิด ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามสถานภาพที่ปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
5. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามที่ตั้งอยู่ในสถานที่ต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบูรณาการกับวิถีชีวิต ทั้งในและนอก โรงเรียน ส่วนด้านการจัดอบรมและพัฒนาครู ไม่แตกต่างกัน
6. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน จำแนกตามลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, คุณธรรม, จริยธรรม, การดำเนินงานโรงเรียนเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปลวกธาตุโสภณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

7. แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนในเครือข่าย อัครสังฆมณฑล ทาแร่-หนองแสง มี 4 ด้าน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และด้านการวัดและประเมินผล

ABSTRACT

The purpose of this research was to study and compare the effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion in the schools under the office of Arch Diocese Tharae Nongsaeng Sakonakorn. The sampling groups consisted of 245 administrators, teachers, and teachers in charge. The instrument was a set of 5-level rating scale questionnaires with discrimination ranging 0.45–0.89 and 0.96 of reliability. Statistic for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test (independent Samples) and F-test (ANOVA)

The results were as follow:

1. The effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion as perceived by the administrators and teachers, teachers in charge was at high level as a whole.
2. The effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion as compared by different sex showed no significance difference.
3. The effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion as Perceived by working status showed no significance difference.
4. The effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion as perceived by working experience both as a whole and in each aspect showed no significance difference.
5. The effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion as perceived from different location showed at .05 a level of significance difference.
6. The effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion as perceived by method of teaching both as a whole and each aspect showed no significance difference over all.
7. The proposed guideline for the effectiveness of school management of students' moral and ethical promotion consisted of four aspects; environmental management; learning management; cultivation of morality and ethics; assessment and evaluation

Keywords : effectiveness, morality, ethics, school management promotion under the Office of Arch Diocese Tharae Nongsaeng Sakonakorn.

กุ่มิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560–2564, หน้า 6) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสำธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมี 3) ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ 5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ 6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย และ 7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อวาง รากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข ความเป็นไทย โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาพที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมาย บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวง ศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม”

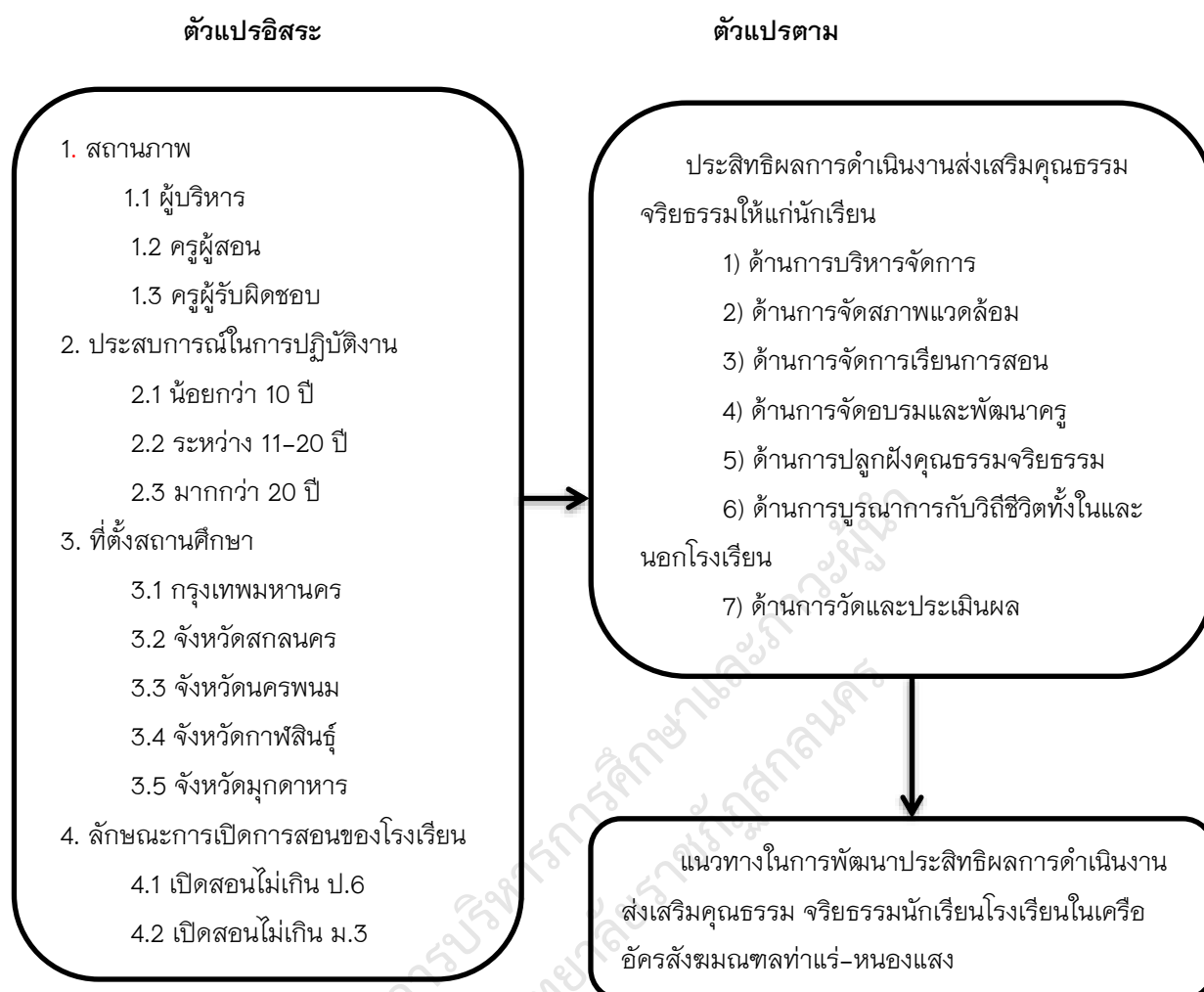
การจัดการศึกษาคาทอลิกได้มีบทบาทในการสร้างคุณภาพชีวิต และให้การบริการ การศึกษา เพื่อแบ่งเบาภาระของภาครัฐมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ใน พ.ศ. 2208 มีการจัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกแห่งแรกขึ้น มุ่งเน้นวิชาการและคุณธรรม จนเป็นที่ยอมรับ และให้ความมั่นใจกับสังคมมาถึงปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน และผู้รับผิดชอบฝ่ายงานอภิบาลแพร์ธรรมของคณะภคินีรักกางเขนแห่งท่าแร่ และฝ่ายงานอภิบาลของอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนานักเรียน ตามหลักปรัชญาการศึกษาโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง และตามนโยบายของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ให้นักเรียนเป็นทั้ง “คนดี คนเก่ง” ปลูกฝัง ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศชาติต่อไป จึงสนใจที่จะศึกษา ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่ - หนองแสง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่ หนองแสง เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบอยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน ที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียนในเครือข่ายศรีสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 21 คน ครูผู้สอนจำนวน 426 คน และครูผู้รับผิดชอบจำนวน 21 คน รวมทั้งสิ้น 468 คน จาก 7 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ โรงเรียนในเครือข่ายศรีสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 รวมทั้งสิ้น 468 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ, 2553, หน้า 35) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหาร 21 คน ครูผู้สอน 203 คน และครูผู้รับผิดชอบ 21 คน รวม 245 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน และลักษณะการเปิดการสอนของโรงเรียน เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายศรีสะเกษ ๒๕๕๓ ตามกรอบแนวความคิด 7 ด้าน ประกอบไปด้วย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert's Scale บุญชม ศรีสะอาดและคณะ 2553, หน้า 71) มีลักษณะให้แสดงความเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ผู้วิจัยสร้างนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แก้ไขปรับปรุง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายศรีสะเกษ ๒๕๕๓ จำนวน 64 ชุด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของ Pearson และหาค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.457 – 0.897 ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9839

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายศรีสะเกษ ๒๕๕๓ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 245 ฉบับ ไปยังโรงเรียนที่มีกลุ่มตัวอย่าง และหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าร้อยละ (Percentage) การทดสอบค่า t (t-test) แบบ Independent Samples การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายศรีสะเกษ ๒๕๕๓ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายศรีสะเกษ ๒๕๕๓ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายศรีสะเกษ ๒๕๕๓ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบูรณาการกับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการจัดอบรมและพัฒนาครู ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลวิจัยที่แตกต่างกัน ไปทำการทดลองความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe'S method) ดังตาราง 30 - 43

6. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอน ของโรงเรียนที่ต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการดูแล รักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบโครงการด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ในการพัฒนาชุมชน ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อประเมินความพึงพอใจ และผลสำเร็จในการดำเนินงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากสมมติฐานข้อที่ 1 ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ได้บริหารจัดการยึดและปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเคร่งครัด ทางโรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง โดยฝ่ายการศึกษาของอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสงปี (2558, หน้า 10) ได้กำหนดไว้ว่าโรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง จะต้องนำนโยบายโดยเน้นพัฒนาด้าน “คุณธรรม นำความรู้” ทั้งผู้บริหาร สถานศึกษา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีนโยบายและแผนงานชัดเจน เข้าใจได้ง่าย ทุกฝ่ายดำเนินตามนโยบายของโรงเรียนในเครือข่ายเป็นแนวทางเดียวกัน คือ พัฒนานักเรียนให้ถึงพร้อมสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อุดมการณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้รักการเรียนรู้ มีทักษะด้านวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รู้เท่าทันเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำและพร้อมสู่สากล

2. จากสมมติฐานข้อที่ 2 ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน ในโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน เกิดความคิดเห็นที่ไม่แตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งหญิงและชาย ที่ดำเนินงานในสถานศึกษา ไม่ประสบกับปัญหาในการดำเนินงาน เพราะทุกคน ต่างรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง ที่ต้องดำเนินการตามนโยบายของสถานศึกษาที่ได้วางเอาไว้เป็นอย่างดี โรงเรียนก็ได้พยายามพัฒนาบุคลากร ฝึกฝน อบรมและส่งเสริมให้บุคคลได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในนโยบายที่ได้วางเอาไว้ ให้เดินไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงได้สร้างทัศนคติ และประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล ให้สามารถที่จะพัฒนาสมรรถภาพ ไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมาย ตามบทบาทหน้าที่ของ

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบ ที่มีสถานภาพที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่าง สมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดอบรมและพัฒนาจริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ช่อลัดดา ติบุตร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่งเสริมจริยธรรมความมีวินัยในตนเองกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกิรานต์ พิพิธภักดิ์ (2553, หน้า 151) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบ ที่มีประสบการณ์ในการ มีความแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะว่า ตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ บุคคลรอบข้าง เพื่อนๆ และทุกส่วนอื่นๆ ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่ง หรือมีประสบการณ์การดำเนินงานมานาน น้อยเท่าไรไม่สำคัญ ทุกคนได้ปฏิบัติตามนโยบาย การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสงอย่างดี (สภาการศึกษาคาทอลิก แห่งประเทศไทย ปี 2559 หน้า 12-14 เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายสำนักงานประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 13-16) ที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จวน พงษ์จุมพล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อ นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประภาพร นาแว่น (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนในเครือข่ายคณะนักบวชคาทอลิกแห่งท่าแร่ ได้เปรียบเทียบกับ ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนในเครือข่ายคณะนักบวชคาทอลิกแห่งท่าแร่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบ ที่จำแนกตามที่ตั้งสถานที่ ในโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ และกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม ด้านสภาพของชุมชน บริบท พื้นที่ และหน่วยงานโรงเรียน มีกระบวนการดำเนินงานที่แตกต่างกัน เปิดทำการสอนนักเรียนชายและหญิงไปกลับตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่เปิดถึงระดับมัธยม ซึ่งก็รู้กันว่า การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ผู้บริหาร ดังกล่าว ใช้หลัก “คุณธรรม” เพื่อเสริมสร้าง “ความรู้” ด้วยการมุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรของโรงเรียน ให้เป็นบุคคลคุณภาพ มีความ สามารถครบทุกด้าน โดยใช้หลักธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งหมดโดยยึดหลักปรัชญาการศึกษา “คุณธรรม นำความรู้”

6. แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งวิธีการพัฒนาประกอบด้วย แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง โดยพิจารณาจากค่าประสิทธิ ผลการดำเนินงานในแต่ละด้าน นำด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม นำมาสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า รายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีส่วนในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น การประกวดห้องเรียนน่าอยู่ ห้องเรียนมีชีวิต พร้อมทั้งประสานกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอรับการสนับสนุน ทั้งปัจจัย สื่อ อุปกรณ์ หรือเอกสาร เกี่ยวข้องที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ให้สะอาดน่าอยู่ ปลอดภัยจากอบายมุขต่างๆ ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร ครูส่งเสริมให้จัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม โดยการแสดงบทบาทสมมติ ละครคุณธรรมจริยธรรม สอดแทรกคุณธรรม ประกวดร้องเพลงคุณธรรม, ประกวด บทความ หรือเรียงความคุณธรรม, วาดภาพ การเรียนการสอน ต้องเน้นให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตที่ดีได้ในสังคม ส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่ดึงงาน อาสาสมัคร การแบ่งปัน กิจกรรมด้านศาสนา โดยส่งเสริมกิจกรรมแต่ละศาสนา ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตสำนึกด้วยตนเอง โดยมุ่งให้เกิดผลทั้งที่บ้าน โรงเรียนและสร้างให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม จนเป็นนิสัย และสร้างเครือข่ายขยายผล สู่อสถานศึกษาอื่นๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมทำกิจกรรม โครงการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นจนเป็นนิสัย จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เกิดศรัทธา และแรงบันดาลใจ ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกิจกรรมประจำวันของโรงเรียนทุกวัน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพึ่งตนเอง ใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีศักดิ์ศรี มีความคิดเห็นที่ถูกต้อง และรู้จักคุณค่าของตนเอง ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจัดประชุม ผู้ที่เกี่ยวข้อง ซ้อมทุกฝ่าย เพื่อประเมินความพึงพอใจ และผลสำเร็จในการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือ ในการวัดและประเมินผล แต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบโครงการด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้ชัดเจน ควรให้มีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนให้มากขึ้น และพยายามมุ่งเน้นคุณธรรมสากล ไม่อิงศาสนาใดศาสนาหนึ่งมากเกินไป นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง สร้างเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่หลากหลาย และสอดคล้องตามตัวชี้วัด และกิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองแบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และจัดให้บุคลากรครูไปศึกษาดูงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรมจากสถานที่ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผู้บริหาร ครูผู้สอน ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีส่วนในการดูแลรักษา สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น การประกวดห้องเรียนน่าอยู่ และมุมห้องคุณธรรม
- 1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน ควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน ไปพร้อมๆ กัน เน้นให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตที่ดีได้ในสังคม
- 1.3 ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้ ครูจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึก ศรัทธาเพื่อให้เกิดแรงจูงใจ ให้มีคุณธรรมจริยธรรม สร้างจิต สำนึกด้วยตนเอง
- 1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อประเมินความพึงพอใจ และผลสำเร็จในการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษา ตัวแปรอื่นเพิ่มเติมในการวิจัยรายได้ ระดับการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม
- 2.2 ควรพัฒนาการศึกษาในเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น และหานวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- 2.3 ควรศึกษาผลที่เกิดขึ้น หลังจากมีโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ว่าพฤติกรรมของนักเรียน เป็นไปในทิศทางใด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. (2559-2560). *รายงานดำเนินงานฝ่ายการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สมาคมการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.
- การศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2558-2559). *การประชุมสัมมนาประจำปี*. ณ โรงแรมเอเชียพัทยา จังหวัดชลบุรี : 23-26 สิงหาคม 2559.
- ช่อลัดดา ดิยะบุตร. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างส่งเสริมจริยธรรมความมีวินัยในตนเองกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2*. : วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประภาพร นาแว่น. (2556). *ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนในเครือคณะภคินี รักษางานแห่งท่าแร่*. จังหวัดสกลนคร: วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12. (2560-2564). *การพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวม*.
- วิกรานต์ พิพิฑฒน์. (2553). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.